

Dr. Molitorisz Pál

Mit jelent nekem Szarvas?

(folytatás az I. oldalról)

A címben feltett kérdésre válaszolva írhatnék a szarvas-motívumokról, Anonymus Gestájáról, a Körös folyót a Szarvas-halomnál átúszató honfoglalókról, a Körös-parti dús réteken legelésző szarvasokról, városunk nevének eredetéről. Az úratelepített Szarvas hőskoráról, az első templomot felépítő telepes őseinkről. Nagytiszteletű Szalay János úrról, aki szelídített szarvasokból álló fogaton járt a barátaihoz Csabáról Szarvasra. Írhatnék a Kozsucz-kanyarban kiásott tízezer éves szarvas-koponyáról, településünk (és a szarvasi céhek) címerében, vagy az Ó-tetői kolera-emlékkövön megjelenő szimbolikus szarvasról (mely a gonoszt jelképező kígyó lenyelésével megszabadítja az emberiséget a pusztító kórtól), a művészi alkotásokban megjelenő szarvas-ábrázolásokról, esetleg a régi Vasipari-termékek stilizált, ugró szarvasáról.

Településünk neve azonban nekünk, itt élőknek ennél sokkal többet jelent. Ezért is nehéz e kérdést megválaszolni. Mert van-e felelet arra a kérdésre, hogy mit ér a szemünk világa?

Feltolulnak a már-már elfeledett emlékek, melyek mind-mind Szarvashoz kötnek.

E város jelenti a gyermekkort, a világ kinyílását, az első emlékeket: a kisgyermekkorából bevillanó képmozaikokat, a rég elmúlt karácsonyok lázas, Jézuska-váró izgalmát. A régi disznóöléseket, koradélután a „nagyszobában” tartott vidámhangulatú ebédet, a gőzölgő orjaleves és a töltött káposzta ízét. Az elégedett tekintetet a kamrában sorakozó kolbászkok, paprikás szalonnál, sonkák felett. A régi szarvasi fürdő boltívei alatt sakkozó vagy a gőzben ázó tekintélyes öregurak elmosódó emlékét.

Édesanyám halk-meleg szavát, apám cigaretta kékesen lebegő füstjét a vasárnap délelőtti napsütötte verandán, kislánykorú nővérem huncut mosolyát.

A múltba tűnő tanévkezdő szeptemberek bizony már-már elfeledett izgalmát, az olajos padlójú tantermek és a vadonatúj tankönyvek illatának sajátos keverékét, a gyerekkori barátokat, a rég megbocsátott csinyeket. A Mangol-zugi nyarakat, a Körös-parti táj felfedezését, a romantikus csónak-utakat a tavirózsával borított Bikazugi holtágon, a nádirigófészeket ringató szöke nádasokat, a halásztelki barangolásokat, az ökörnályon csillogó napfényt a gátoldal fűvén vagy a méla, rejtelmesen lopakodó és a tájat varázslatosan átváltoztató alkonyt az érettszilva-illatú őszi kertben.

Az első, felkavaró gyermekkori szerelem tisztaságát, a csetlő-botló tánclépéseket az iskolai mulatságon a rég lebontott „Micsurinban”. Táncpartnerem szemének bűbajos csillogását; zöld, nehézselyem ruhájának suhogását.

Jelenti a gimnázium visza nem térő négy évét; a világ megértését, elfogadását és szeretetét. Világlátásunk, nézeteink, ízlésünk kialakulását; szüleink példáját és tanáraink bölcs szavát. A magyar történelem és irodalom megismerését, első meghatározó olvas-

mányaimat, Adyt, Krúdyt... A gyönyörűséges magyar népdalokra való rácsodálkozást, vagy a rock and roll hőskorát. Az egész életen átívelő, érdeknélküli, őszinte barátságokat. A nagy beszélgetéseket a Körös-parti nyaralókban évenként rendezett érettségi találkozókban. De jelenti az előttünk járó, rég halott szarvasi öregdiákoknak a szarvasi sajtó évszázados, elsárgult, töredező lapjain olvasható megható, lírai visszaemlékezéseit is.

Jelenti a családot, az otthonot, a felnevelődő gyermekeket, a ház falán pirosuló repkényt, a kert virágait, zöld fűvét, a munkás hétköznapi és a meghitt ünnepeket. A mindenkor szarvasi embert, a város nagyidőket látott utcáit, házait, öreg, göcsörtös gömbölkékeit. Az ősök, a szülők, szeretteink, munkatársaink, barátaink sírjait a szarvasi akáclobos temetőben.

A régi szarvasi határt, Halásztelket, a Décsi pusztát, Kákát... A pályakezdés éveit a gazdag örménykúti földeken; az őszi verőfény és szellő által szárítgatott ázott szántások jellegzetes, nehéz, tavaszt ígérő-rejtegető szagát.

Az elhagyott, romos tanyák elvadult, özjárta, titokzatos, sejtelmes kertjeit, ahol a diófa-matuzsálem alja terítve van dióval. A tárva-nyitva hagyott tanyaépület tapasztott, földes padlójának hűvös leheletét a rekkenő kánikulában. Kúgyela Mariskának a betört ablak párkányán heverő iskolai füzetét, a szép, kalligrafikus betűket, a tanító úr piros tintás bejegyzéseit, a benne hagyott itatóspapírt (a Franck kávépótló reklámjával) és a Szentírásból származó, füzetbe írt jelmondatot: *Ne féljete azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket meg nem ölhetik.* A búbos kemencét övező rozoga, festett padot, melyen talán a hosszú téli esteiken üldögélt a meleg szobában egy szép szál parasztleány az immár felnőtt, piros arcú, szöke, szorgalmas Mariskával, a közös jövőt tervezgetve. Lehet, hogy a legény épp az a hetykebajszú katona, aki a keretéből kiszedett és a padlóra hajtott fényképről (Zágráb, 1914) mered a semmibe.

Jelenti a hivatást, a munkát, a hivatali kollégákat, barátokat; a munkaidő utáni, csendes irodai beszélgetéseket. És persze jelenti a heti – immár félévszázadra visszatekintő – oázisnak, azilumnak számító kártya-partikat régi barátok körében, vagy a szarvasi fürdőben eltöltött kellemes órákat, utána a vidám, söröző, fröccsöző asztaltársaságot s azt a kegyelmi állapotot, hogy fenntartás nélkül, szabadon oszthatjuk meg egymással véleményeinket.

Mit is jelent tehát számomra Szarvas? – Még sok-sok más: szinte mindent, ami fontos az életben.

A Kárpát-medence Szarvas és Gyimes nevű települései

Szarvas (Békés vm.), Szarvaság (Arad vm.), Szarvasgede (Nógrád vm.), Szarvasháza (Bereg vm.), Szarvaskend (Vas vm.), Szarvaskő (Heves vm.) Szarvaskút (Bereg vm.), Szarvaslak (Vas vm.), Szarvaspatak (Alsó-Fehér vm.), Szarvasrét (Bereg vm.)
Gyimesbükk (Csík vm.) Gyimesfelsőlok (Csík vm.), Gyimesközéplak (Csík vm.)

Lechner-díjas

Köztisztviselők Napja alkalmából Krivjanszki Jánosnak, a szarvasi Polgármesteri Hivatal dolgozójának, az építésügyi igazgatás területén végzett kimagasló munkájáért Lechner Lajos Díjat adományozott Bajnai Gordon gazdasági miniszter. Krivjanszki János a díjat a Budapesten rendezett ünnepségen vette át.

Emléktábla avatás

Az április 13-án rendezett könyvbemutatóval megnyitott Molnár Béla Emlékév újabb állomásaként július 20-án, vasárnap 15 órakor emléktáblát avatnak a nemzetközi hírű ornitológus, Molnár Béla szülőházának falán, a Rákóczi u. 13. sz. (Jókai-Rákóczi u. sarok) épületnél, az egykori Molnár-féle iskolánál. Az emléktáblát Tirják László a Körös-Maros Nemzeti Park igazgatója és Halmos Gergő a Magyar Madártani Egyesület elnöke leplezik le. Ezen ünnepi alkalommal hirdetik meg a „Kakkuk kutató kerestetik – Molnár Béla nyomdokain” elnevezésű Kárpát-medencei Molnár Béla Emlékversenyt.

„Mit jelent számomra Mályás Király”

Gyermekrajz kiállítás

Július 25-én pénteken délután 14 órakor gyermekrajz kiállítás nyílik a Vajda Péter Művelődési Központban. A Rendezés Év jegyében meghirdetett pályázatra több mint 200 rajz érkezett, amelyet szakértő zsűri értékelt. A legjobb rajzok két kategóriában I. - II. - III. helyezést érhetnek el, amelyeket értékes serlegekkel jutalmazunk. Ezen kívül több külön díjat is kapnak a kiemelkedően jó rajzok.

Ezúton is hívjuk az érdeklődőket a kiállítás megnyitójára, külön is felhívjuk a rajzokat beadó gyermekeket, hogy feltétlenül jöjjenek el, mert díjazottak lehetnek.